

D114 1979

1979, 27. srpen, Praha. - Poděkování za projevy solidarity se zatčenými chartisty a členy VONS a za mezinárodní podporu.

Mluvčí Charty 77 vyslovují upřímné díky všem, kdo nejrozmanitějšími způsoby vyjádřili a vyjadřují svou solidaritu se zatčenými členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, s činností Výboru a s občanskou iniciativou Charta 77.¹ Stále nové zprávy o mezinárodní podpoře našeho úsilí a našeho zápasu nám připomínají, že obrana nezadatelných lidských a občanských práv zavazuje všechny lidi na celém světě k odpovědnosti za druhé, zejména za ty, jimž jsou tato práva nejvíc upírána. Proto cítíme povinnost znovu upozornit nejenom na to, že vedle dnes známé „pražské desítky“ jsou v naší zemi vězněni mnozí další občané z ryze politických důvodů a přímo pro svou aktivní obhajobu lidských práv, ale především na to, že podobně pronásledovaných je mnoho i v řadě dalších zemí, ať už se jejich vlády zavázaly řídit se Všeobecnou deklarací a mezinárodními pakty o lidských a občanských právech, nebo nikoliv. Podaří-li se dosáhnout pod tlakem světového veřejného mínění osvobození některých z nich, nesmíme v žádném případě zapomínat na všechny ostatní, kteří dosud osvobození nejsou a kterých bude bohužel ještě dlouho mnohem víc. Náš zápas bude nepochybně dlouhý. Proto musíme hledat všechny cesty, které mohou vést ke spolupráci a vzájemné solidaritě při obhajobě lidských práv a svobod ve všech zemích světa.

Jiří Hájek, Zdena Tominová, Ladislav Hejránek mluvčí Charty 77

· Informace o Chartě 77, roč. 2 (1979), č. 12, s. 1.

1 Západoněmecký socialistický výbor pro východní Evropu zorganizoval 31. srpna v západním Berlíně shromáždění na podporu zatčených. Rada svobodného Československa (RSČ) vyzvala četné politické osobnosti a organizace k protestům proti připravovanému soudnímu procesu. RSČ se rovněž obrátila na české, slovenské a podkarpatskorusínské emigranty: „Protestujeme! Rada svobodného Československa se obrací na Čechy, Slováky a Podkarpatské Rusy v zahraničí, aby jednotlivě i prostřednictvím svých organizací poslali protesty na adresu prezidenta Husáka a generálního prokurátora v Praze proti připravovanému procesu. Nechtě v tomto smyslu působí i na své okolí.“ Nový domov, č. 16, 2. srpna 1979, s. 4.

10.-12. července jednal o Československu Evropský parlament a vydal k otázce zatčených rezoluci. Mezi nejvýznamnější protestní akce patřil telegram Světového kongresu PEN klubu v Rio de Janeiro (16.-20. července) G. Husákovi. Ve prospěch zatčených se dále angažovala Amnesty International, ústřední výbor německých katolíků, 20 významných francouzských intelektuálů, ministerská předsedkyně M. Thatcherová (ve své odpovědi na dopis E. Kantůrkové). Americký výbor na podporu lidských práv 5. září zorganizoval kampaň na podporu zatčených. Labour Party uspořádala „kampaň solidarity s východní Evropou“ 2. října v Brightonu. Výzvu k mezinárodní veřejnosti na podporu vězněným vydali také polští disidenti. Viz D118 (16.10.1979). 1.

července 1979 vydala československá socialistická opozice protestní prohlášení, signované v Římě, Vídni, Stockholmu a Kolíně nad Rýnem J. Pelikánem, Z. Hejzlarem, A. Müllerem a Z. Mlynářem.

Za mohutnou zahraniční podporu poděkovali mluvčí Charty 77 dalším, anglicky psaným dopisem z 5. září 1979. Přes hranice jej převezl norský profesor Thorolf Rafto, který měl počátkem září 1979 přednášet v jednom z bytových seminářů „Patočkovy univerzity“, byl však policií zadržen, vyslýchán a vypovězen.

„Drazí přátelé v zahraničí! Rádi využíváme dobrých služeb profesora Rafto, abychom vyjádřili hlubokou vděčnost za všechny projevy mezinárodní solidarity s naším úsilím. Vysoko oceňujeme, že tyto projevy zesílily zejména v posledních měsících a týdnech. Jsme si vědomi naší vlastní svrchované odpovědnosti za vše, co podnikáme na obranu lidských a občanských práv zapsaných v naší Ústavě i v ratifikovaných mezinárodních paktech a konvencích. Současně jsme si však vědomi i souvislosti tohoto úsilí s procesem uvolňování mezinárodního napětí a s věcí mírového soužití národů. Nacházíme tuto souvislost vyjádřenu jak ve zmíněných mezinárodních paktech a konvencích, tak zejména v Závěrečném dokumentu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě z roku 1975. Jsme toho názoru, že tato souvislost má být znovu a znovu podporována jak mezinárodním veřejným míněním, tak i smluvními stranami tohoto dokumentu. Vzájemná kontrola přijatých závazků by neměla být podezírána z vměšování do vnitřních záležitostí jednotlivých smluvních stran. Projevy mezinárodní solidarity i kontrolu přijatých závazků považujeme za nesmírně důležitou morální a politickou podporu našeho úsilí. Posilují naše přesvědčení, naději i vůli, a jsou vysoko oceňovány zejména těmi z nás, kteří jsou vystaveni tvrdostem represe. Víme, že jsou cenným přínosem ve společném úsilí o mír, svobodu a pokrok, do něž se i my snažíme přispět svým skromným vkladem.“ Listy, roč. 4 (1979), č. 7, s. 59. (Neautorizovaný překlad.)

Dále viz D107 (30.5.1979), D108 (31.5.1979), D109 (5.6.1979), D111 (25.6.1979), D116 (15.10.1979), D119 (21.10.1979), D120 (24.10.1979), D125 (14.11.1979), D131 (9.1.1980).

Komentáře a ohlasy: Dopis sdružení francouzských advokátů. In: *Informace o Chartě 77*, roč. 2 (1979), č. 10 • E. Kantůrková M. Thatcherové, *tamtéž*, č. 11 • Dopis svatému otci, *tamtéž*, s. 15 • Telegram Helsinki Watch, *tamtéž*, č. 12 • Horečná příprava politických procesů v Praze. In: *České slovo*, roč. 25 (1979), č. 7–8, s. 1–3 • Jičínský, Z.: Nad chystaným procesem. Samizdat 29. července 1979, knižně: *Charta 77 a právní řád*, Brno 1995, s. 42–55 • Praha chystá procesy. In: *Listy*, roč. 9 (1979), č. 4, s. 42–46 • Jezdinský, Karel: O procesu proti deseti signatářům. ÚSD, sb. RFE, pol. blok S-757 (2. července 1979) • Jak reaguje světová veřejnost. In: *Listy*, roč. 9 (1979), č. 4, s. 54–55 • Evropský parlament o Československu, *tamtéž*, č. 5, s. 60 • Teror režimu proti představitelům Charty 77 pokračuje. In: *Naše snahy*, roč. 15 (1979), č. 4, s. 3 • *Informační materiály*, zvl. příloha k č. 32.